

БУТУН ДУНЕ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗИ

ЎЗБЕКИСТОН

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ
МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ
СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«ЎЗБЕКИСТОН» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО
КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО
СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР

45-йил чиқиши
№ 222 (12.575)

Якшанба, 22 сентябрь 1963 йил

Баҳоси 2 тийин.

СОВЕТ ХУКУМАТИНИНГ БАЁНОТИ

Атмосферада, космик фазода ва сув остида ядро қуроли синовларини тақиқлаш тўғрисидаги Шартномага қарши шу йил биринчи сентябрда Пекинда «Хитой ҳукумати вакилининг баёоти» эълон қилинди. Бу навбатдаги баёнотнинг маъмуни билан танишганда шу нарса кўзга ташланадики, бу сафар ҳам ҳукумат баёнотида КПССга ва бошқа коммунистик партияларга жуда кўп масалалар устида, ХКП раҳбарлиги халқаро коммунистик ҳаракат билан келишмаётган масалалар устида тўхтамлар қилмоқ учун биринчи Ҳалда фойдаланилган.

Совет ҳукумати, бошқа социалистик мамлакатларнинг ҳукуматлари шу шартномани тузишни ёқлаб айтиб ўтган ҳамма вакиллари ХХР ҳукумати янги баёнотда, аслини олганда, четлаб ўтган. Ядро синовларини тақиқлашга ўзларининг қарши чиқатганликларини оқшомоқ учун Хитой раҳбарлари гап тинчликни қолганга ўқиндилар, шу сабабли ўлар диллар тополмай, бунинг ўрнига Совет Иттифоқи, унинг тинчликсевар ташқи сийасати шайнига ҳаётарат ва тўхмат қилиш билан шугулланмоқдалар.

Айни вақтда ўлар уруш ва тинчлик масалаларига доир тинчликсевар халқлар қатъиян рад қилган ўзларининг авантюристик ҳато планформаларини яна кўтариб чиқмоқдалар. Шу билан бирга Хитой раҳбарлари халқаро коммунистик ҳаракатнинг келишиб олинган қарашлари ва позицияларига ошқорла қарши чиқдилар ва империализмга қарши курашнинг қулайлигини ўрнига фронтини қардош коммунистик давлатлар, марксизм-ленинчи партияларга қарши бурюб юбордилар.

Хитой раҳбарлари кейинги вақтда аяқ олдириб юборган кенг пропаганда кампаниясининг ҳаммаси каби ХХР ҳукумати 1 сентябрдаги баёноти ҳам коммунистлар ўртасидаги ўртоқларча мунозара бўлмай, балки КПССнинг ва Совет Иттифоқининг оғурини ҳар қандай қилиб бўлса ҳам тўқитиш, коммунистик ҳаракатни нифоқ солишни, империализмга қарши қўллар бирлигини бўшаштиришни ўзига мақсад қилиб олган қишлоқларнинг қишлоқчилар.

Хитой раҳбарлари ўзларининг ғовий позициялари пучлигини аниқлаб, ҳозирги замоннинг принципиал масалалари устида олиб борилаётган мунозарани бақриб қойиш ва қуруқ айблар тўғрисида даражасига тушириб қўйишга уринмоқдалар. Совет ҳукумати ва Совет Иттифоқи Коммунистик партияси коммунистларга номуноси бўлган бундай йўлга ҳеч қачон тўшмайдилар.

Биз сўзишга сўкиш билан жавоб бериб ўтирмаймиз. Шу билан бирга ХХР ҳукумати 1 сентябрдаги баёнотида тилга олинган масалаларнинг моҳиятини кўздан кечиришга яна бир марта қайтишни ва ўз позицияларини баён қилиб ўтишни зарур деб ҳисоблаймиз. Шундай қилиш аниқсиз агарчи, мана шу эълон қилинган учинчи баёнотда Совет Иттифоқининг сийасати қайта-қайта жуда бўзиб қўриқилган, ҳаммага маълум фактлар бўзиб берилган ва ҳатто ҳужжатлар сохталаштирилган.

I.

Хитой ҳукумати ўзининг баёнотида, атмосферада, космик фазода ва сув остида ядро синовларини тақиқлаш тўғрисидаги шартнома «алдамчилик», коммунистик мамлакатларнинг ва бутун дунё халқларининг маффаатларига «хиёнат қилиш» деб даъво қилди.

Бундай даъволардан кўра ҳам бемаънироқ нарса бўлиши мумкин эмас. Ядро синовларини тақиқлаш тўғрисидаги шартнома барча тинчликсевар халқларнинг маффаатларига мос бўлиб тушганилиги, бутун дунё халқлари кенг оmmasининг ядро уруши хавфига қарши кўп йиллардан бери олиб

бораётган курашнинг гарчи чекланган бўлса-да, лекин биринчи, реал муваффақияти бўлганлиги учун ҳам бу шартнома бутун дунёда мана шундай кенг қувватланди. Бу муваффақият империализмнинг қирқиларишга нисбатан халқларнинг ҳушёрлигини, Хитой раҳбарлари даъво қилётганидек, асло бўшаширгани йўқ, балки тинчлик учун курашчиларга янги куч-қувват бағишлади, империалистларни ён беришларга мажбур қилиш мумкинлигига бўлган ишончини мустаҳкамлади.

Жаҳон халқлари шартноманинг амалий аҳамиятини шундан иборат деб билмоқдаларки, бу шартнома тузилганлиги натижасида фақат ҳозирги одамларнинггина эмас, шу билан бирга келажак авлодларнинг ҳам соғлиги учун хатарли бўлган радиоактив моддалар (стронций-90, цезий-137 ва бошқа моддалар) билан ҳавонинг заҳарланиши тўхтатилади. Шу нарса сир эмаски, шу дамгача атмосферада ўтказилган ва умумий қуввати бир неча миллион тонна тротилга тенг бўлган ядро синовлари планетамиздаги радиоактивлик даражасини ошириб юборди. Олимларнинг қилган ҳисобларига қараганда, атмосферада ўтказилган ҳар сафарги ядро портлатишларининг янги серияси юз минглаб кишиларнинг соғлиги ва ҳаётини хавф остида қолдиради. Туза ишонч билан айтиш мумкинки, бунинг ўтган йилларнинг тақрибисин ҳам тўла равишда тасдиқлаб турибдики, агар шартнома тузилмаганди эди, бу йил ёки экин келгусида атмосферада ядро синовлари яна ўтказила берган бўлар эди, бу синовлар янги географик раёнларни ўз ичига олиб, радиоактив моддалар билан заҳарланиш хавфини, ҳеч шубҳасиз, кўпайтира берар эди. Атмосферада ядро синовларининг давом эттирилиши радиоактивликнинг инсонга, шунингдек ҳайвонларга ва усимликлар оламига зарарли таъсирини кучайтира берган бўлар эди.

Синовларни тақиқлаш тўғрисида шартнома тузилганлиги тинчлик иши ва халқларнинг маффаатлари учун бошқа ҳиҳатдан ҳам оёвсита фойда келтиради. Ҳамма мамлакатлар бу шартномага рия қилганлари тақдирда, у ядро билан қуролланиш пойғасининг янада қучайтирилишига маълум даражада ғов соли туради.

Лекин шартноманинг ижобий аҳамияти фақат шундагина эмас. У ҳоҳадаги ядро синовларини тақиқлаш тўғрисида Совет Иттифоқи билан АҚШ ва Англия ойтимиға келишга муваффақ бўлганликларни турли социал тузумдаги давлатлар ўртасида ишончини мустаҳкамламоқ учун, бинобарин эса, халқаро нескянишнинг юмшатиш йўлига янги қадамлар қўймоқ учун шарт-шароит ярунда келтиради.

Ядро қуроли синовларини тақиқлаш тўғрисидаги шартнома одамлар учун яхши фойдала иш бўлганлиги шу айтилганлардан кўриниб турибди.

Ядро синовларининг ҳаммасини, шу жумладан, ер ости синовларини ҳам тақиқлаш тўғрисида битмиға келишга ҳозирнинг ўзидаги муваффақ бўлинигида эди, жуда яхши иш бўлар эди, албатта. Ядро қуролини батамом тақиқлашга ва йўқ қилиб ташлашга эришганимизда тагин ҳам яхшироқ бўлар эди. Ёлпасига ва батамом қуролсизланишни шу куннинг ўзида амалга ошириш ҳам инсоният учун ниҳоят даражада яхши иш бўлар эди. Совет ҳукумати Бирлашган Миллатлар Ташкилотини Бош Ассамблеясининг 1960 йилдаги ХХ сессиясида худди шундай талфил қиритган эди. Социалистик мамлакатлар, барча тинчликсевар қушлар ҳам ана шу нарса учун курашмоқдалар. Ядро синовларини тақиқлаш тўғрисидаги шартнома мана шу муҳим курашнинг халқларидан биридир.

Ядро синовларини тақиқлаш тўғрисида шартнома тузилганлиги коммунистик ҳамдустликнинг мудоффа қобилиятини заифлатиришга олиб келади деб Хитой раҳбарлари томони-

дан қилинаётган уринишлар бутунлай асоссиздир. Синовларни тақиқлаш тўғрисидаги шартнома шу шартнома қатнашчиларининг ҳаммасига бир хилдаги мажбуриятларни юқиндиқу, ахир, шу ҳужжатни имзолаган давлатлардан биротаси ҳам ҳеч қандай бир томонлама ҳарбий афзалликлар олмади-ку, ахир. Хитой раҳбарлари ҳар қанча уринсалар ҳам, ўлар ядро синовларини тақиқлаш тўғрисидаги битим Америка Қўшма Штатларига қандайдир бир томонлама афзалликлар берганлигини исбот қилолмайдилар. Ўлар кейинги баёнотда, масалан, АҚШ ер ости синовларини ўтказиш ҳоҳида қандайдир устуликка эга ва ҳамма гап мана шунинг ўзидадир деб даъво қилишга уринмоқдалар. Лекин мана шу даъвонинг ўзи ҳам Хитой раҳбарларининг келтирган ваъдаларни бутунлай пучлигини кўрсатиб турибди, чунки ҳақиқатда гап бутунлай бошқа нарсалардадир.

Империалистларни агрессия қилишдан тийиб турган Совет Иттифоқидидаги ядро қувватининг негизи ер ости синовлари ердами оилан тақомиллаштирилган ядро қуроли турларидан иборат эмас, балки Совет Иттифоқида устуликни таъминлаб берган ядро қуролидан иборатдирки, бунинг американинг қўлига «ароботари» ёлдириш қилишга мажбур бўлишлар ва бу нарса сир эмас. Биринчиси мана шу. Иккинчидан эса, имзолаган шартнома мамлакатимизнинг хавфсизлигини таъминламоқ учун, барча коммунистик давлатларнинг хавфсизлиги учун зарур бўлиб қолган тақдирда Совет Иттифоқининг ер ости синовларини ўтказишга ҳалақат бермади. Шартнома тузилганлигидан кимлар ютқизилганлиги, кимлар эса ютиб чиққилиши тўғрисида тапирлашган бўлса, муайян равишда айтиш мумкинки, агрессия ва уруш қучлари ютқиди, тинчлик ва тараққиёт ишн ютиб чиқди, бутун инсоният ютиб чиқди.

Энг хилма-хил қучлар Синовларни тақиқлаш тўғрисидаги шартномани қувватлаб чиқдилар. Шартномани шу дамгача 90 тадан кўпроқ давлат имзолади. Булар орасида коммунистик давлатлар билан бир қаторда жаҳоннинг Франциядан бўлак барча йирик давлатлари ҳам бор. Аммо Франциянинг ҳуқмон доиралари тинчлик маффаатларига ҳеч бир алоқаси бўлмаган планларни, яъни ядро қуроли билан қуролланиш планларини амалга оширмоқдалар Осие, Африка, Латин Америкасидаги ўзларининг миллий озондикларига эришган давлатларнинг катта кўпчилиги бу шартномага қўл қўйди. Халқаро демократик ташкилотлар, қасаба союзулар, сиёсий партиялар, жуда кўп прогрессив жамоат ташкилотлари шартномага ижобий баҳо беришди. Жаҳоннинг ҳамма қисмларида шартнома қўллаб-қувватланаётганлиги тўғрисида ҳар кун янгидан-янги хабарлар келмоқда.

Шартномани асло ёқтирмаётганлар ҳам сиёсий яққаланиб қоллишдан қўриқиб, бу шартномага қўшилишга мажбур бўлилар. Хитой раҳбарлари шартноманинг оғурини тўқиб йўлидаги ўзларининг беҳуда уринишларига лоқал шун фақат ёпишиб олишга ҳаракат қилмоқдалар. Лекин шартномани, масалан, Габрий Германия ҳукумати ёки франкоқиялик Испания ҳукумати имзолаганили билан тинчлик ишига ишнат етдим, ахир! Ҳатто шу мамлакатлар тинчлик ишига ҳар қанча душман бўлсалар ҳам, шартномани имзолагандан буйин товланча ботиноқлашчилар шартноманинг ҳақ оmmasи учун жуда катта жоизбалор қучи боллигини кўрсатиб турибди, написталик мамлакатлардаги ҳуқмон доиралар бу бизни ҳисобланлишга мажбур бўлилар.

Шартнома тузилганидан кейин ҳам қўлларда жаҳоншумул референдум бошлини кетганлиги Хитой раҳбарлари ядро синовларини тақиқлашга қарши чиқиб, жиддий маънавий ва сиёсий мағлубиятга учраганликлари кўрсатди.

Ядро синовларини тақиқлаш тўғрисидаги шартномага нисбатан Хитой ҳукуматининг бемаъни позициясини халқлар

қувватламайтир, бу нарсани Осие ва Африка халқлари бирдамлиги ташкилоти Икрия комитетининг яқинда Никозияда бўлиб ўтган сессияси яққол намойиш қилди. Хитой делегатлари шу сессия қатнашчиларини Москва шартномасини маъбуллайдиган резолюцияни қабул қилишдан беш тортишга мажбур этишга ҳар қанча уринган бўлсалар ҳам, лекин муваффақият қозонмайдилар. Хитой вакиллари батамом яққаланиб қолмаслик ва «ўз бетларини шувут қилмаслик» учун ҳар хил найранглар ишлатишга ва айлериб қилишга мажбур бўлилар. Ўлар сессия мажлисларидан ташқарида шартномага қарши ҳар хил ҳийла-найранглар ишлатган бўлсалар ҳам, Никозиядан жўнаб кетишдан олдин эса бу масала устида алоҳида баёнот берган бўлсалар ҳам, лекин Москва шартномасини қувватлаган резолюцияга қарши овоз беришга ботинолмайдилар. Осие ва Африка халқларининг фикрини фақат биз ўзимизгина фидолаётимиз деб ўзларини кўрсатишга уринаётган кишилар мана шундай шармандали аҳволга тушиб қолдилар.

Хитой раҳбарларининг халқаро коммунистик ҳаракатини рўнақ қилаетганликлари, ядро синовларини тақиқлаш тўғрисидаги шартномага ўзларининг қаршилик қўрсатаетганликлари... коммунистик ва ишчи партиялар Москва кенгашларининг ҳужжатларидан келиб чиқаетган иш деб кўрсатишга уринаётганликлари бутунлай асоссиздир. ХХР ҳукуматининг позицияси коммунистик ҳаракатининг ва масалалар устида коллектив бўлиб ишлаб чиққан муштарак йўлдан батамом кечиниш эъанидиға бемалол қаноат ҳосил қилиш мумкин. Коммунистик партияларнинг 1957 йилдаги Москва кенгашда, маълумки, декларация билан бир қаторда Тинчлик манифести ҳам қабул қилинган эди, бу Тинчлик манифестида қатом ва водород қуролини ишлаб чиқаришни ва қўлланлиши тақиқлашнинг, биринчи қадам тариқасида эса шу қурол синовларини дарҳол тўхтатишнинг талаб қилинган, деб ҳисобиният одамларнинг ҳаммасига тантанали даъват қилинган эди. Бу ҳужжатга Хитой Коммунистик партияси делегациясининг бошлиғи ўртоқ Мао Цзун ҳам қўл қўйган.

Ўқтилол, кейинги даврдаги воқеалар жаҳон коммунистик ҳаракатини атом қуроли синовларини тақиқлаш проблемасига бўлган ўзининг муносабатини ўзгартиришга ва бу талабни амалга ошириш учун кураш вазифасини кун тартибидан олиб ташлашга мажбур қилгандир! Асло бундай эмас. Бу вазифа халқлар олдида аввалгидек жуда ўткир вазифа бўлиб турганилиги турмуш тасдиқлади ва бу нарса коммунистик ва ишчи партияларнинг 1960 йилдаги иккинчи халқаро Кенгашнинг қарорларида ўз ифодасини топди.

81 партия вакиллари Никозияда қабул қилинган Баёнотда бундай деб ёзилган: «Кенгаш ёлпасига ва батамом қуролсизланиш тўғрисида Совет Иттифоқи тақлиф қилган программани амалга ошириш инсониятнинг тақдир учун тарихий аҳамиятга эга бўлар эди деб ҳисобланди. Бу программани амалга оширишда эришиш мамлакатлар ўртасида урушлар олиб бориш имкониятининг ўзини тутатиш демократ. Уни амалга ошириш осон иш эмас. Бу иш империалистларнинг қатъия қаршилишига учрамоқда. Шу сабабли бу программани амалга оширмоқ учун империализмнинг агрессия қучларига қарши актив ва кескин кураш олиб бориш талаб қилинади. Бу курашнинг тобора кенг миёёсада олиб бориш, реал напастларга эришишга ядро қуроли синовларини ва ўзга мамлакатларнинг территорияларидиға қарбий базаларини тутатишга, қуроли қучларни ва қурол-яроларни асра қисқартриб, шу тариқа ёлпасига қуролсизланишга йўл очишга зўр бериб ҳаракат қилиш керак».

(Давом иккинчи бетда)

МАМАЖОН ОТА ЧАҚИРИГИДАН ИЛҲОМЛАНИБ

ЎЗБЕКИСТОН

Ўзбекистон КП Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Совети пахта териш ва давлатга сотиш юзасидан республика областлари, ишлаб чиқариш бошқармалари ва совхозлари ўртасидаги социалистик мусобақанинг сентябрь ойи иккинчи ўн кунлиги якуини қараб чиқиб, Ўзбекистон КП Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва республика Министрлар Советининг кўма Қизил байроғини Фарғона областида қолдиришга қарор қилдилар (қишлоқ област партия комитетининг секретари ўртоқ Габриелъян, қишлоқ област икрия комитетининг раиси ўртоқ Ғаниев, қишлоқ област комсомол комитетининг секретари ўртоқ Алимов, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлаш област бошқармасининг бошлиғи ўртоқ Миртоллов, пахта тайёрлаш трестининг бошқа-

ручиси ўртоқ Остапенко), бу област пахта тайёрлаш йиллик планини 30,70 процент бажарди, сентябрийн иккинчи ўн кунлигида давлатга йиллик планнинг 19,78 проценти миқдорид пахта сотди.

Кўма Қизил байроқ Бухоро областида қолдирилди (област партия комитетининг секретари ўртоқ Матчонов, област икрия комитетининг раиси ўртоқ Бозоров, област комсомол комитетининг секретари ўртоқ Асадов, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлаш област бошқармасининг бошлиғи ўртоқ Сутупников, пахта тайёрлаш трестининг бошқарувчиси ўртоқ Захаров), бу област пахта тайёрлаш йиллик планини 31,01 процент бажарди. Сентябрьнинг иккинчи ўн кунлигида давлатга йиллик планнинг 18,63 проценти миқдорид пахта сотди.

Кўма Қизил байроқ Ғузвор иш-

лаб чиқариш бошқармасида қолдирилди (бошқарма бошлиғи ўртоқ Маъмуров, партия комитетининг секретари ўртоқ Маҳмудов, комсомол комитетининг секретари ўртоқ Маҳмудов), бу бошқарма пахта тайёрлаш йиллик планини 71,92 процент бажарди, сентябрийн иккинчи ўн кунлигида давлатга йиллик планнинг 39,68 проценти миқдорид пахта сотди.

Кўма Қизил байроқ Косон ишлаб чиқариш бошқармасида қолдирилди (бошқарма бошлиғи ўртоқ Абдуразақов, партия комитетининг секретари ўртоқ Эшонқулов, комсомол комитетининг секретари ўртоқ Хайтов), бу бошқарма пахта тайёрлаш йиллик планини 48,88 процент бажарди, сентябрийн иккинчи ўн кунлигида давлатга йиллик планнинг 24,50 проценти миқдорид пахта сотди.

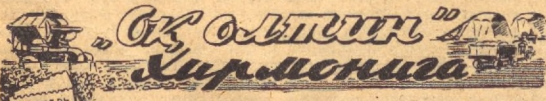
Кўма Қизил байроқ Сурхондарё областидаги «Косон» совхоз-

ида қолдирилди (совхоз директори ўртоқ Тошқулов, партия комитетининг секретари ўртоқ Исмомов), бу совхоз пахта тайёрлаш йиллик планини 63,48 процент бажарди, сентябрийн иккинчи ўн кунлигида давлатга йиллик планнинг 34,31 проценти миқдорид пахта сотди.

Пахта йиғим-теримида олдинда бораётган қолхоз ва совхозларга сотиш учун Фарғона ва Бухоро областлари икрия комитетларига 5 тадан юк автомашинаси ва пахта терими илгорларига сотиш учун биттадан енгил автомашини ажратилди.

Пахта йиғим теримида олдинда бораётган қолхоз ва совхозларга сотиш учун Ғузвор ва Косон ишлаб чиқариш бошқармаларига икнитадан юк автомашинаси ва пахта терими илгорларига сотиш учун биттадан енгил автомашини, «Косон» совхозига эса терим илгорларига сотиш учун битта енгил автомашини ажратилди.

Х. Маматқулов. Фотоси.

ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

ЎРТА ОСИЕ ИҚТИСОДИЙ РАЙОНИДА

	Бир кунда	Масумда	Машина терими
Ўзбекистон ССР	1,60	19,30	4,15
Қозғистон ССРнинг			
Чинкент области	1,35	17,87	0,83
Тожикистон ССР	1,22	17,74	0,31
Туркменистон ССР	1,11	17,68	2,29
Қирғизистон ССР	1,87	14,14	0,51

РЕСПУБЛИКАМИЗ ОБЛАСТЛАРИДА

Биринчи стун — областлар, иккинчи стун — кунлик ўсиш, учинчи стун — масум бошдан, туртинчи стун — машина терими.

Бухоро	1,96	31,01	3,59
Фарғона	2,17	30,70	4,43
Сурхондарё	1,81	26,07	1,57
Ангрен	2,01	23,45	1,68
Тошкент	2,03	17,17	7,30
Сирдарё	1,57	12,58	11,00
Хоразм	0,58	10,20	0,05
Қорақалпоғистон АССР	0,70	6,08	0,17
Самарқанд	0,51	2,53	

Ҳамманинг иззат-ҳурматиға сазовор бўлган бригада бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Мамажон ота Тошматовнинг газеталарда босилган «Пахтакор, қасбонга улал!» сараловли мақоласини зўр ишқ билан қўиб қилдим. Мамажон ота Тошматов бу мақолада ҳаммаизки гоат қизқитириётган масалаларни кўтарган.

Саксон олтн ёшдаги Мамажон ота бизнинг фикр-туйғуларимизни, пахтакорларнинг фикр-туйғуларини изҳор қилди. Партиясини иши, меҳнат шифофи биз, пахтакорлар учун ҳамма нарсадан олдиқ. Ветераннинг сўзлари ҳақиқатда ҳам доно сўзлардир. Бизнинг фикр-закиримиз «доим пахтададир».

Бизнинг бригадамиз коммунистик

меҳнат коллективи деган шарафли номи олашса сазовор бўлар. Бригадамиз 215 гектар майдонга пахта экиди. Биз Ватанимизга мўл «оқ олтин» етказиб беришга — ҳар гектардан пахтада кўрсатилаган 33 центнер ўрнига 45 центнердан пахта топиширишга аҳд қилдик. Биз фидокорона меҳнат қилиб, албатта, ана шу маррага эришамиз. Бизнинг учун етарли таърибага эгамиз. Биз ўтган йили ҳар гектар ердан 43 центнердан ҳосил олган эдик. Бинобарин, бу йил гектар бошига 45 центнер ҳосил етиштира оламиз.

Бизда 128 киши пахта термоқда. Ўларнинг ҳаммаси топиширқни ош-

Анвар ЭҒАМНАЗАРОВ, Калинин ишлаб чиқариш бошқармасиди «Ўзбек» колхозининг бригада бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

риб, бажармоқда. Ҳар бир теримчи қишча, ўрта ҳисобда тўқсон килограмдан қишлоқ пахта терятти. Биз ҳар кун тайёрлаш пунктига йиллик планнинг 2,5-3 проценти миқдорид пахта жўнатишмоқдамиз. Биз Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг пленими очилди, 10 октябрда йиллик плани бажаришга, 1 ноябрда эса мажбуриятни тўлиқ бажаришга аҳд қил-

дик. Биз пахтакорларнинг шон-шувратини доим унутмаймиз. Мамажон ота Тошматов, оилада сиз ҳам беғона эмасиз, дейди. Бу жўда тўғри гап. Бизнинг колхозимизда ҳам худди шундай аҳволни кўрамыз. Турли муассасаларда ишлайган неча юзлаб ходимлар колхоз территориясида яшайди. Илзари колхоз ҳаётига қатнашмаган 400 дан кўпроқ киши ҳозир пахта тера бош-

лади. Уй-ўрғор ишлари билан банд бўлган аёллардан Соҳиба Тиллаев-жаева, Молабда Мирхўҷова ва бошқа кўп аёллар ҳар кунга 60-70 килограмдан пахта термоқдалар.

«Ўзбек» колхозининг меҳнаткашлари давлатга пахта сотиш йиллик планини 7 ноябрдан бажариш—1980 гектар майдоннинг ҳар гектардан Ватанимизга 31,6 центнердан пахта топишириш, мажбуриятни эса 15 ноябрда бажариш учун астойдил курашмоқдалар. Колхозимиз ҳар гектар ердан 35 центнердан «оқ олтин» ҳосил олади. Бу эса «Пахтакор, қасбонини улал!» мақоласига бизнинг жавобимиз бўлар.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ
А. М. АРАКЕЛОВГА «ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН МЕХАНИЗАТОР» ФАХРИЙ УНВОНINI БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Республика қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришнинг механизациялаш ҳоҳида кўп йиллик самарали меҳнати учун «Ўзбекхўжалик» Самарқанд области бирлашмасининг раиси Артем Месропович Аракеловга «Республикада хизмат кўрсатган меҳнаткор» фахрий унвони берилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Е. НАСРИДДИНОВА,
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Р. САХИБОВЕВ.
Тошкент шаҳри.
1963 йил, 21 сентябрь.

БОШҚАРМАДА БИРИНЧИ БЎЛИБ

Сирдарё ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Социализм» совхозининг Худойберди Рамазов бошлиқ бригадаси аъзолари ишлаб чиқаришда биринчи бўлиб таълим рапортини бердилар. Бригадада 16 та хантори немал пахта термоқда. Натияжада йиллик план 6

(Боши биринчи бетда)

(Охирн учинчи бетда).

тун инсониятин тулқинлантираётган кулроқсизлигин ва ҳалқаро хавфсизлик проблемаларига бағишланган. Атом асиринида тинчликнинг сақланиши ва мустаҳкамланиши учун яхдон жамоатчилигини олдига гўлт жавобгар бўлган олимларнинг бу проделлар билан тобора актив шуғулланишлари муҳимдир.

Табриқномада таъкидлаб айтиладики, ядро кулги синолаарини қисиман таъкидлаш туғрисида Москвада тузилган

ган ва давлатларнинг кучличилиги им-
золаган шартнома нурусланиши со-
ҳасида бундан буён дамалашад тад-
бирлар нурун йулини очиб беради.
Бу тадбирлар халқларо мескинлигини
юмшатишга ёрдам беради. Н. С.
Хрущев ишонч билдирди айтганин,
Пагуш конференциясида қатнашган
ган ва нурусланиши ҳамда халқларо
хавфсизлик учун курашадган олим-
ларнинг садоси жаҳоннинг ҳамма
мамлакатларида эшитилган ва кенг
қўллаб-қувватланган. (ТАСС).

ЧЕТ ЭЛЛИК КИШИЛАР УЗБЕКИСТОН ХАКИДА

Москвада Внуково аэропорт-
дан бўрон кутурмоқда: совуқ
15 даража. Шу ердан учиб у-
чирёт совет ўтган биз совет Ўрта
Осиёдаги Ўзбекистон пойтах-
ти Тошкентга келишим. Бу ерда
бизнинг тушунчимизча ёқ ҳу-
монлиқ қилмоқда. Ҳарорат
20 даража.

Ленин эртасига ерталаб уй-
қуддан туриб, оё-ҳаво ўзгар-
ганини кўришим. Қор ёғди, совуқ
тушди. Шундай қилиб, биз рес-
публика ҳал қилиш учун ку-
раш олиб бораётган кўпгина
проблемадан орасида иқлим
қийинчиликлари ҳам борлиги-
ни ўз ўсишим билан кўришим.
Ҳозирги кунларда Ўзбекистон
индустрия жихатидан ҳам, ат-
роф жихатдан ҳам Ўрта Осиё-
даги энг ривожланган респу-
бликалардан бири, унинг ноком-
мунист Осиёга қаратилган
ишонтарилади битирини деб ай-
тиш мумкин. Ленин бу дари-
жага еришим учун Ўзбеки-
стонга ўтди қийинчиликлари
енгиб ўтганга тўғри келди.
Буларнинг орасида иқлим қи-

«ЕТТИ ЙИЛЛИК» ОДИМЛАР

Норвегия журналисти Ян Отто Юхансен Совет
Иттифоқида уч марта (1960, 1961 ва 1962 йил-
ларда) наглан. У «Совет Иттифоқи тўғрисида ҳи-
сobot» нотибодда совет жамияти ҳаётини объек-
тив тасвирлашга ҳаракат қилган. Қуйида шу чи-
тобдан Ўзбекистон тўғрисидаги парчаи босимиз.

Иқлимчилари энг муҳимлари-
дан эди.
Об-ҳаво муҳим бир хил
турмайди, республиканинг тур-
ли жойларида иқлим турлича-
дир. Қундузги ва тунги ҳаро-
рат тафовити шунчалик катта
бўлган жойлар ҳам кўпми, бу
ерларда киши ашай олмайд.
Ленин энг асосий проблема су-
намчилигидир. Бутун Ўрта
Осиёда бўлгани каби бу ерда
ёнгичарчилик кам бўлади. Ма-
вомида мураккаб суюриш си-
стемаларини вужудга келтирган.
Бизга маълум бўлган иррига-
ция иншоотларининг энг қад-
димийси шу ерда топишган.
Ленин фақат бизнинг кунлари-
миздагина ишчи учун ва маши-
наларни кенг миқёсда уш-
қоқлик билан қўлланиб, ме-
ханизациялашган қишлоқ ҳўжа-
лиги учун ишонили асос а-
рталди.
Фаргона vodiysida чиқари-
ган Фаргона канали Октябрь

революциясидан сўнг амалга
оширилган йирин иншоотлар-
дан биридир. Бу ишларда юз
мигтаб киши қатнашди, улар-
нинг тўқсан терлари туфайли
муваффақиятга эришилди. Эп-
идилида канал асосанвий ку-
рилиш бўлиб қолди.
Бунинг устига Фаргона кана-
ли суюриш системалари тиг-
ант иншоотларининг атиги бит-
тасидир. Дахшати Мирзачў-
лнинг «атта киши ўзлаштирил-
ди. Шунинг айтиш керакики, ку-
рунчиларга фақат соф техник
қийинчиликларининга эмас,
балки бошқа қийинчиликлар
кам енгилганга тўғри келди. Ма-
ҳаллий шариот СССРнинг бо-
шқа жойларида сира бўлмаган
медицина проблемаларини вуж-
удга келтирди. Натияжада са-
ҳро зонасида тропик касалли-
ларнинг тадиқ қилиш ривож-
ланди; Осиёда бундай муваф-
фақият камдан-кам қўлга ки-
рилган.
Ўзбекистон учун тараққиёт

ва прогрессни ҳис этиш шунча-
ли характерлики, бу ерда кел-
ган киши бунин сезмай қолмай-
ди. Меҳмонларни кузатиб ю-
риш маҳаллий органларнинг ва-
лислари кудратли индустрия
объектлари билан ҳақли ра-
вишда фахрланишлари мум-
кин. Қўмир, нефть ва бошқа
қазилма бойликлар конлари
кудратли оғир индустрияли
барпо этишни таъминлади. Фар-
гона vodiysining ўзиде нефть
ва олтингугурт қазиб чиқари-
лмоқда. Тошкентнинг ёнда кў-
мир қазиб олишмоқда, шаҳар-
да аса йирин корхоналар —
машинасозлик заводлари, элек-
троника комбинати жойлаш-
ган. Саноат «Етти йилли»
олимлар билан ривожланмоқ-
да.
Бирок Тошкент учун тўқма-
чилик фабрикалари тиниқроқ-
дир. Бу фабрикалар пиллачи-
лик ва пахтачилик асослан-
ган. СССРда етиштирилган
пахтанинг 60 процентдан кў-
роғини Ўзбекистон беради.
Биз дунёдаги энг йирин кор-
хоналардан бири — Тошкент
тўқимачилик комбинатини бо-
риб кўришим. Комбинат дирек-
тори самийин ва йлтифотли, иш-
та оқилна қарайдиган киши. У,
менга бир Америка заводнинг

директорини асладди. Бу за-
водда мен бундан бир неча
йил муқаддам бўлган эдим. Со-
вет ва Америка директорлари
ишчиларига ва ақл-заковати би-
лан бир-бирига ўхшаб кетади,
улар энг аввало ўзларининг
ичиник «иролликлари»да иш-
лаб чиқариш муваффақиятла-
ри тўғрисида жон кўйдилади.
Хар икисин ҳам ўз кор-
хоналари тўқимачилик соҳа-
сиде энг йирин корхоналардан
эканлигини очиндан-очик фаҳ-
лаиб таъкидлашди. Иккала-
си ҳам чет эллик меҳмонлар-
ни соддагина ва хушфеллиқ
билан кутиб олишди.
Тошкентлик директор ҳамма
самовларга бахониди жаъоб
берди. У, комбинатда ўн олти
минг ишчи борлигини, фанат
касалхонанинг ўзидеги миға-
та киши ишлангани айтиб
берди. У, кўпгина тармоқларда
иш ҳақи тўқимачилик соҳа-
сидеги нисбатан баландроқ
эканлигини таи олди. Дирек-
тор куйидаги фактларни кел-
тирди: бир ойлик ўртача иш
ҳақи саксон беш сўм, тўқуви
аёллар тўқсон-юз сўмдан оли-
шади, энг кўп иш ҳақи ойига
180 сўм, энг кам иш ҳақи
ойига 55 сўм.

Ўзбекистон маданият соҳа-
сида ҳам ютуқларга эришган. Ў-
бей институтлари ва универси-
тетларида Африка ва Осиёдан
келган бир неча минг киши
ўқимокда. Ҳозирнинг устида
турганлар Ўзбекистоннинг Со-
вет ҳокимияти йилларида халқ
маорифи ва фан соҳасиде
эришган катта муваффақият-
ларни келтиришди. «Револу-
цияга қадар саводхонлар бир-
ини пролетариат ошмаганлиги,
эндилида аса республикада
саводхонлар бир-ини процент-
дан кўп эмаслиги, улар ҳам
қарилар эканлиги тўғрисида-
ги статистика маълумотларини
шубҳа остига олиш бутунлай
асоссиз бўлур эди.
Тошкент Осиё шаҳри экан-
лигида ишонч ҳосил қилиш
учун бир неча минут киноф.
Кўчаларда йўловчиларнинг
аёлари ҳам шундай ёрича дало-
лат бериб туради. Кўча ҳаёти
шимолда жойлашган шаҳарлар-
даги нисбатан энготирик-
дир.
Тошкент архитектура жиҳа-
тидан ўзиде киши шаҳарини
бирлаштирган. Эски шаҳарда
лойдан тикланган пахтачини
олиганлар улар кўпроқ Евро-
па-рус қисмидаги бинолар ви-
тидан стилда солинган. Ва
ниҳоят шаҳарнинг замонавий
учини киши Совет ҳокимияти
йилларида бунёдга келди. Бу
қисмида уй-жойлар ва маъму-
рий бинолар жойлашган. Ша-
ҳарнинг айтиш қисмидеги ки-
шита энг ҳашаматли ва бошқа-
ларга ўхшамайдиган бино гу-

зал опера театри ва «Тошкент»
меҳмонхонасидир. «Тошкент»
меҳмонхонасиде хизмат кўрса-
тиш ва ресторани музикаси
Москвадаги нисбатан ҳам
Гарбий Европадаги яқинроқ-
дир.
Ленин Тошкентнинг энг қи-
зиқ томони асоси кўчаларидир.
Бу кўчаларда очик жойларда
қабоб пиширишди, бозорлар
ҳам шу ерда жойлашган. Бу
бозорларда савдо худди шар-
ҳа, Ленин иттиҳомкоридир.
Чойхоналарда кишилар тўғри-
дай-тўғри ерда ёни пастаюна
спайеиналарда, ё бўлмаса де-
тиларда ўтиришди. Оқ гулли
нор дўппи кийган ўзбеклар
кўпроқ, улар дўппиларини си-
ра ечишмайдил. Традициялар
содиқ бўлган кекароқ киши-
лар йўл-йўл шойи ёни сатин-
дан тикилган тўн кийиб юри-
шади.
Ним қоронги чойхоналарда
ўтирадиган ўзбеклар ўз одат-
ларига содиқ. Улар чойхўрлик
қилиб ўтиришди, гурунла-
шини ахши ичиришди. Булар
республикада саноат ва қиш-
лоқ ҳўжалигини вужудга кел-
тирган ҳамда уин ривожлан-
тиратган одамларнинг ўзлари
(ёни ўша кишиларнинг ота-
лари) эканлигини тасаввур қи-
лиш қийин. Тошкент чойхона-
сида тушдан сўнгги сония
соат XX асрнинг даяил планли
сурьатлардан сизни ўзлаш-
га олиб кетади.
Ян Отто ЮХАНСЕН,
Норвегия журналисти.
(«За рубежом»нинг 1963
йил 36-сонидан).

ЭЪЛОНЛАР ТОМОШАЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

22 СЕНТАБРА
ВИРИНЧИ ПРОГРАММА
Рус тилида: 11.00 — Физкультура
билан шуғулланиш, 11.20 — Улар
дўстларини (иллий-оммабоп фильм),
11.30 — Максимиа номли бадий
фильм.
Ўзбек тилида: 12.45 — Болалар учун
концерт (Тошкент шаҳар Ҳамазо
ли пионерлар уйи бадий хавасор-
лари ижросида).
Рус тилида: 18.00 — Мультиплика-
цион фильм (болалар учун), 18.25 —
Телевизион янгиликлар, 18.40 — Пар-
тийнинг иккинчи съезди (хўжақатли
фильм), 18.50 — Концерт (эстрада
ансамбллари ижросида), 19.20 — Но-
висти дая ижосурнали ва Дунай
фарзанди номли бадий фильм.
21.05 — Эртанги кун программаси.
Ўзбек тилида: 21.10 — Телевизион
янгиликлар, 21.25 — Совет Ўзбеки-
стон киножурнали, 21.35 — Ҳама
пахта йигини-терминга (адабий муза-
ка композиция).
ИККИНЧИ ПРОГРАММА
18.00 дан — Фрунзе телестудияси
эшиттиришлари.

ТЕАТР

ҲАМАЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 22/IX
да Алишер Навоий.

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА:
Чегара бузувчи (эрталаб соат 10
да), Иоланта (кундуз ва кечкурун) —
«ВАТАН».
Разведанининг жасорати (эрталаб
соат 10 ва кундуз 12 да), Денгизчи
киргончи чинади. (кундуз ва кечку-
рун) — «МИР».
Учинчи ракета — НАВОИЙ номли,
«ДРУЖБА» (2-залда), «ВШ ГВАРДИЯ»
(кундуз ва кечкурун), «ЮЛДУЗ» (кет
соат 5, 7 ва 9 да).
Осионни забт этганлар — «ИСКРА»
(кундуз соат 4.20 минутгача ва 10
яримда), «ДРУЖБА» (1-залда), «МОС-
КВА» (кундуз ва кечкурун).
Уимиздаги эрик (1 ва 2 серияси)
— «ИСКРА» (кет соат 5 дан).
Биз — аундеринглар (эрталаб соат
11 ярим, кеч соат 5 ва 10 да), Граф
Монте-Кристо (1 ва 2-серияси) кундуз
соат 1 ярим ва 7 да) — «КОМСОМОЛ
30 ЙИЛЛИГИ».
Севгиға қанча сўз даркор — «СПУТ-
НИК», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ»
(кундуз ва кечкурун).
Кэмпбелл короллиги — «ЎЗБЕКИС-
ТОН» (кундуз ва кечкурун).
Миллион фунт стерлинги банк би-
лети (кундуз ва кечкурун), Хор таба-
на (1 ва 2-серияси кеч соат 8 ва
9 да) — «ВОСТОК».
1. Озодлик ороидан келган меҳ-
мон, 2. Республиканинг туғилиши —
КИНОЛЕТОРИЯ (кундуз соат 12 да).

ХУШХАБАРЛАР

Жиззах бошқармасидаги 76-
отаводи даялариде шудор-
лик қилиш бормокда. Совхоз-
нинг 3 бўлими ишчилари иш-
горлариде намуна кўрсатмоқда-
лар. Бўлимда шу кунгача 1500
сектардан ортқир ҳайдалди.
Ж. ИСРОИЛОВ.

Ромитан бошқармасидаги
Фрунзе номли, «Коммунизм»
колхозларининг қарилари я-
ши ташаббус бошлаб бердилар.
Улар шу далабур кунларда
этак тўтиб далакка киришди.
Фрунзе номли колхозда Шер-
бобо Қажоқов, Дўрибоби Ҳасо-
нова, Ўғзибоби Бозорово каби
қарилар ҳар кун 80-90 кило-
граммдан пахта териб бермоқ-
далар.

С. ҚОДИРОВ.
Айдоаб бошқармасидаги
«Коммунизм» колхозининг то-
вуқбоқари Тошмулла Жираев
56 миң донга туҳум этиш-
тириш мажбуриятини олган.
У далабига 126 миң донга
туҳум топишди, мажбурият
ни икки баравардан ҳам оши-
риб бажарди.
Р. ЖУМАНИЕЗОВ.

Пойтахт бошқармасидаги
«Давлат» совхозиде ишлаб чи-
қариш илгорларининг кекаши
бўлаб ўтди. Бунда пахта ил-
гор-терминини қўйдириш, те-
ришчилари, моддий рабаблан-
тириш тадбирлари белгиланди.
И. МАМЕДОВ.

Кўрама тоғлари ёнбағрида
барпо этилган республи-
камизнинг энг ёш ва барка-
мол шаҳарларидан бири бўл-
ган Олмалида йилдан-йилга
янги, улкан саноат корхона-
лари, маданий-маиший бино-
лар, уй-жойлар қад кўтармоқ-
да. Шаҳар эҳолисининг эҳти-
ёжлари учун кўплай уй-жой
бинолари қуриляпти. Суратда:
шаҳардаги Ленин номли кўча-
да қурилган янги уй-жойлар.
Г. Пун фотоси.
(ЎЗАТГ фотохроникаси).

БАДҶОВОҚЛАР

ФЕЛЬЕТОН

БОБО ОТА ВА ЎҒИЛ

Бунда 1925 йилда Монте-
ри (Италия) шаҳрида профес-
сионал автомобиль пойтахти
лалбачи ош берди. Ана шу пой-
тахти икки автомобиль бир-бири
билан тўқнашди кетди. Улар-
нинг бири зарбдан юзориға
кўтарилиб, сўнг ерга урилди.
Енаётган машина остидан ҳай-
довчи тортиб олindi. У ҳали
тирик эди, аммо ўзиға келмай,
касалхонага етмасдан йўлда
варфот этди. Унинг номи Анто-
нио Аскарни бўлиб, мусобақа-
дан бир кун олдин 36 ёшга
тўлган эди.
Бу воқеа аса 1955 йилда юз
берди. Профессионал автомо-
билчиларнинг Моно (Италия)да
ўтказилган мусобақасиде учиб
келатган машина тўқнашди
тушди. Бундан турган автомобиль
ишдан спортчининг масали
тортиб олindi. Бу спортчи-
нинг номи Альберто Аскарни
бўлиб, у ҳали 40 ёшга ҳам
тўлмаган эди.
Мана бу воқеа аса 1963 йил-
да бўй берди: Моно (Италия)да
ўтказилган автомобиль пой-
тахти диетор шундай деб эълон
қилди: «Италиялик автомобиль

хайдовчи Тонино Аскарни 21
ёшда».
Бу киёнаси? Булар бир фа-
милили кишиларми? Йўқ. Ви-
ринчи спортчи бобо, иккинчи-
си ота, учинчиси аса ўғилдир.
1925 йилда ҳалокатга учра-
ган Антонио Аскарни тапилган
спортчи эмасди. У, оддий, про-
фесионал бўлиб, ўзининг хаф-
ли хунари билан кун кечирар-
ди. Отасининг ўлимидан кейин
бу хунари Альберто Аскарни
ағгаллади. Альбертога бу хунар
қўл келди. Ҳатто у жаҳон чем-
пиони бўлди. Бу шухрат 1953
йилгача давом этди. Шундан
кейин Тонино Аскарни отаси ва
бобоси йўлидан кетди. Италия-
даги профессионал спорт ҳўжа-
йилари Аскарлар номини учун
йигитчани ўзларига олишди.
Бу йигитча ўларга кам бой-
лик келтирмади. Буржуа мат-
буоти Аскарни мактабда тор-
тирмайди. Италия газеталари
«Автомобилизмдаги бизнинг ў-
қ Аскарни» деб ёзмоқдалар. Ҳа,
ҳақиқатан улар уч киши эди.
Энди аса биттаси — ичигиғина
қолди.

Ишга қабул қилинаётганда
маълумоти, касби, уйланти-
уламиларини сўради, о-
аммо новов сопиш даражаси
ағралмаслигини ҳамма биледи.
Бизнингча, иш первансига бун-
дан сўнг «фелъетончи қанақа,
бадвоқими ёни бадвоқим
амасми?» деган графа ҳам ки-
ритилса, чанки бўлмас эди.
Қўнун, ҳар бир сўзидан бол
томадиган раҳбарлар жуда
кўп. Бундай кишилар ишга ҳа-
са уйғотди, гайратиниға-рай-
рат қўшди. Гапласанг ишла-
гит, ишлагин, яна ҳам иш-
лагин келиб кетади.
Аммо...
Корни, оғриётгандек ҳамма
вайт юзини жийриб юрадиган
раҳбарларга ҳеч ишнинг туш-
ганими? Мен бор, идора бор,
бўлмаса ҳамма ёқ асфаласо-
финлиға кетди, деб керилиб
юрадиган димоғдорларча-чи?
Ени илорасига кирганиғиниға
столдан бошнинг кўтармай худ-
ди сизинг «ошми» олмоқчиден
бир афсофде кутиб оладиган
«қадимий раҳбарлар билан
ҳеч юзма-юз келганимиз». Уму-
ман, бадвоқимларни ҳеч ну-
гаймизми?

Улар ҳали идораларда учраб
туради. Ишнингизни битириб
бермайдми, аммо таъининиға
хир қилиб чиқариб юборди.
Агар, чиндан ҳам уларни
кўрмисан бўлсангиз, марҳамат
қилиб юринг, ижрокюмга бо-
ра. Ана ўша ерда нордон ба-
шарали бюрократнинг кўйма
хусаси бор. Эшонки чериб
секингина ишлари кирисиз.
Масъул секретари Қўзи Қў-
қорнинг қоринларини столга
бериб газетхонлик қилляптилар.
Ассалому-алайкум!
Масъул секретарь гўё сизни

— Иш қилиб, юрак ўйноғи
бўлиб юрмайсизми?
— Идора ҳоқимлариде тўсатдан
хафатюлини, қалбаларда ала-
қандай совуқлик пайдо бўлади.
Виронни қовонгини остилатган,
бирини кетма-кет ух тортиган,
бирини «беломор» тутатган. И-
дорага иш билан кирган одам
«биронгасининг» паллари бузруқ-
вори оламдан ўтган бўлса ке-
рак» деб ўйлаб, у ҳам чиниб
келатганида кетма-кет ух тор-
тиб чиқади.
Аэропортларда бўлгандир-
сиз. Ҳавонинг ҳариятиниға ку-
затиш мақсадиде осмоғта
халтачалар осиб қўйишади.
Бу халтачалар ҳавонинг йў-
налишини қараб гоҳ ўтган, гоҳ
чапта бурилиб туради. Ре-
монт-куриш идорасининг бо-
шлиғини 3. Убайдуллаевнинг
табиати ҳам ана шу хал-
тачаларни ҳариятиға ушайди.
Кишде, ремонт ишлари бир
нам еусайган, чехраси очилиб,
совет идорасининг ҳақиқий
қилиғи ўхшаб қолди. Ваҳора
эса қавартирар ремонтни авж
олиб кетган, яна Убайдуллаев
учун «новов остилатиш» мас-
суми бўлганда, Димолари
шунангити ишлоб кетедилар,
гапласини учун етти поғонали
шоти дардор бўлиб қолди.
Идорасига бир, икки, ниҳоят
учинчи бор кирасиз.
— Ремонт учун ариза бе-
рган эдим... — секин гап бош-
лайсиз.
— Билмайдми! — зарда билан
лейди ҳўжайин.
— Набатимиз етай деб қол-
димки?

85 КИШИЛИК ОИЛА

Ромитан ишлаб чиқариш
бошқармасидаги Свердлов но-
мли колхозининг асоси Тўлабо-
бо Абдуллаев 107 ёшга
кирди. Тўлабобо ҳали тетиқ. У,
шу кунларда умр айдош
Муаттар Тўлаева билан колхоз
пахтазориде ҳар кун 70-80 ки-
лограммдан пахта термоқда.
Бу меҳнатсевар оила аъзола-
рининг сони 85 кишиға етди.
Тўлабобонинг фарзандлари, ке-
линдари, невар-чаваралари
жуда иноқ янашади.
Яқинда Тўлабобо жуда то-
тув, бахтли ва лаззатли тур-
муш кечиратганлиғи учун тўй
берди. Тўйда колхоз аъзолари
отаға ва учинг уйр айдошчи-
ға, бола-қалалариде узоқ ич-
бахти турмуш кечиряларни
чиқ қоракдан тилашди.
«Ўртоқ бюрократ! Сен ўти-
ган идора отангдан мерос қол-
ган дўком эмас, балки совет
идорасидир. Шунинг учун саз
қовонгини ошириб ўтир».
Х. ТУХТАБОВЕВ.

СВЕРДЛОВ НОМЛИ
КОНЦЕРТ ЗАЛИДА
22, 23, 24 ва 25 сентябрда
СССР бўйлаб биринчи марта
45 кишидан иборат
ПОКИСТОН
САНЪАТ УСТАЛАРИ
АНСАМБЛИНИНГ
КОНЦЕРТЛАРИ
Программада: Покистон халқла-
рининг ашула, музика ва рақса-
ри.
Концерт кеч соат 8 да бошла-
нади. Вилетлар концерт зали на-
сасиде кундуз соат 12 дан ра й-
он кассаларида эрталаб 11 дан
сотилади.
Коллектив бўлиб келиш учун
заявқалар қабул қилинади.

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА
МАВСУМНИНГ ОЧИЛИШИ
РЕПЕРТУАР ПЛАН
11/Х да — Гўлсара,
12/Х да — Князь Игорь,
13/Х да — кундуз Қашмир аф-
сониси, кечкурун Травиата,
15/Х да — Фауст,
16/Х да — Кулган киши,
17/Х да — Русалка,
18/Х да — Риголетто,
19/Х да — Майсарининг иши,
20/Х да — кундуз Доктор Ано-
лит, кечкурун Мазепа,
22/Х да — Флория Тоска,
23/Х да — Монарад.
Кундузги спектакллар соат 12
да, кечки спектакллар соат 7
яримда бошланади.
Вилетлар эрталаб соат 11 дан
сотилмоқда.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ
ЦИРКИДА
27 сентябрдан
МАВСУМНИНГ ОЧИЛИШИ
«15 оқ айик»
АТТРАКЦИОНИ
Ҳаттагучи — Семён Синицкий.
КАТТА ПРОГРАММАДА ЦИРК
ТОМОШАЛАРИ
Томоша даявонда — атоқли қи-
зиқчи Константин Мусин қатна-
шади.
Томоша кеч соат 7 яримда бош-
ланади. Вилетлар сотилмоқда.
Яқинда кунлари 3 мартадан
томоша кўрсатилади: кундуз соат
12, 3 ва кеч 7 яримда.

ПАХТАФУРУШЛАР

Судини қора курсида 39
жиноятчи ўтирибди. Залда
тупланган соф виждонли ки-
шиларга қарай олмайди, юзи
шувут.
— Айбдор Бозор Ара-
бов! — суд раиси айбдорлар-
дан бирини ўриндан тур-
гади. Ҳамма набрат билан
унга тикилиди. Киндир маз-
ахомиз қулиб қўйди. Бир
вақтлар «қишлоқ ҳўжалик
фанлари кандидатман, пахта
та устасиман, Зарафшон во-
дийси пахтақорларига дарс
беришга қодирман» деб жао
солган мансабпараст мана
шу. У «Москва» колхозига
ранс бўлиб олган, сохта шу-
рат кетидан қувиб, қандай
пастнашилларга бормайди,
дейсиз. Колхоз кассасидеги
пулни шимолга совурди.
омбодати дошчи, фермада-
ги қўй қоромолини талло-
торқ қилди. Меҳнатқил-
ларнинг оғидиги ошини
қилиб олиб, ўғир-мутахам-
ларга едирди. Уларнинг «ха-
лоқ» хизмати туфайли пах-
рат орттириб, енгил маши-
надан тумшай қўчама-қўча
сангилар юрди. Мана, бутун
у суд олдида жаъоб бер-
моқда.
— Сиз пахтафурўшлардан

пахта сотиб олиб, планин
бажарганиғизни тўғрими? —
сўрайди суд раиси.
— Тўғри, — қўзларини ер-
га тикиб жаъоб қилди у, —
Жума пахта пултининг то-
вароведи Эшмуродов, Жума-
ев, Мақсудовлар билан тил
биритириб, давлат амбори-
дан 400 тонна пахта ўғир-
ладик, яъни топишрилмаган
пул шу пахта аъвазига нақд
пул тўлаб қивантиға олдик.
— Қалбак нақладойини
қайси йўл билан расмийлаш-
тирдигини?
— Уни ўзимға яқин, оғзи-
дан гуллаб қўймайдиган
бригадаларга бўлиб бердим.
Улар планин бажарган бўл-
ди. Ленин шу аъвазга 10-15
миң сўмдан совға пули тў-
лашди. Уни меннинг кўрға-
зам билан кассир товаровед-
ларга берди. Шунинг учун
ҳам мен ва меннинг ҳамтовоқ-
ларимдан 17 киши олдиде суд
олдида жаъоб бериб туриб-
миз.
Суд раиси залда ўтирган-
ларни «Ленинград» колхоз-
ининг собиқ раиси Тўра На-
биевнинг совет кишиси қи-
фасига тўғри келмайдиган
қилишлари билан таниш-
тирди.

«Ленинград» колхозиде
1960 йилда пахта тайерлаш
планининг бажарилиши хаф-
остиде қолди. Эраткой рас
Набиев бунин ўз аъвазига до-
деб билди ва жиноят йўлиға
кирди. Ўғри, қаллоб Эшму-
родов, Жумаев ва Мақсудов-
ларни четта ишлаб, ёқасидан
кириб енгидан чиқди, улар-
нинг ўғил тўйлариде бўла-
диган сарф-харажатларини
гарданига олди. Аслида то-
вароведларга бунчалик ху-
шомандлик ҳоқати ҳам йўқ
эди. Улар имо-ишора билан-
оқ колхоз кассасига чанг
соллиға тайёр кишилар эди.
Яширин тил биритирилди.
Колхоз 146 тонна пахта
«сотган», пункт ана шу миқ-
дордаги пахтани «қабул қи-
либ олган» бўлди. Қати
букиланмаган юз сўмликлар
юлчи, ҳаромхўрларнинг чўн-
тағига тушди.
Т. Набиев далағта чор-
ва маҳсулотларини сотиш
планининг бажаришда ҳам
қўбўямачиликка йўл қўй-
ди. Унинг буйруғи билан
магазиндан ҳар килограмми
2 сўм-80 тиғинлик 5100 ки-
лограмм сарниёб сотиб оли-
ниб, давлатга қайта топши-
рилди. Сарф-харажатларининг

ҳаммаси қалбак ведомост-
лар орқали колхозчиларнинг
зиммасига юкланди. Колхоз-
чилардан сарниёб учун ўма-
рилган пулдан 1020 сўмини
Т. Набиев, кассир Ж. Холбе-
ров, бухгалтер Э. Фозилов-
лар гўмдон қилди.
Жума пахта пунктининг
товароведлари Эргаш Эшму-
родов, Тўра